

175
ANIVERSARI DE LA INDEPENDÈNCIA DE LA VILA DE GRÀCIA

Taller
d'Història
de Gràcia
CENTRE D'ESTUDIS

Ajuntament de
Barcelona

Districte de
Gràcia

DL: B 13913-2025

QUE NO QUEDIN EN L'OBLIT **ELS FETS**

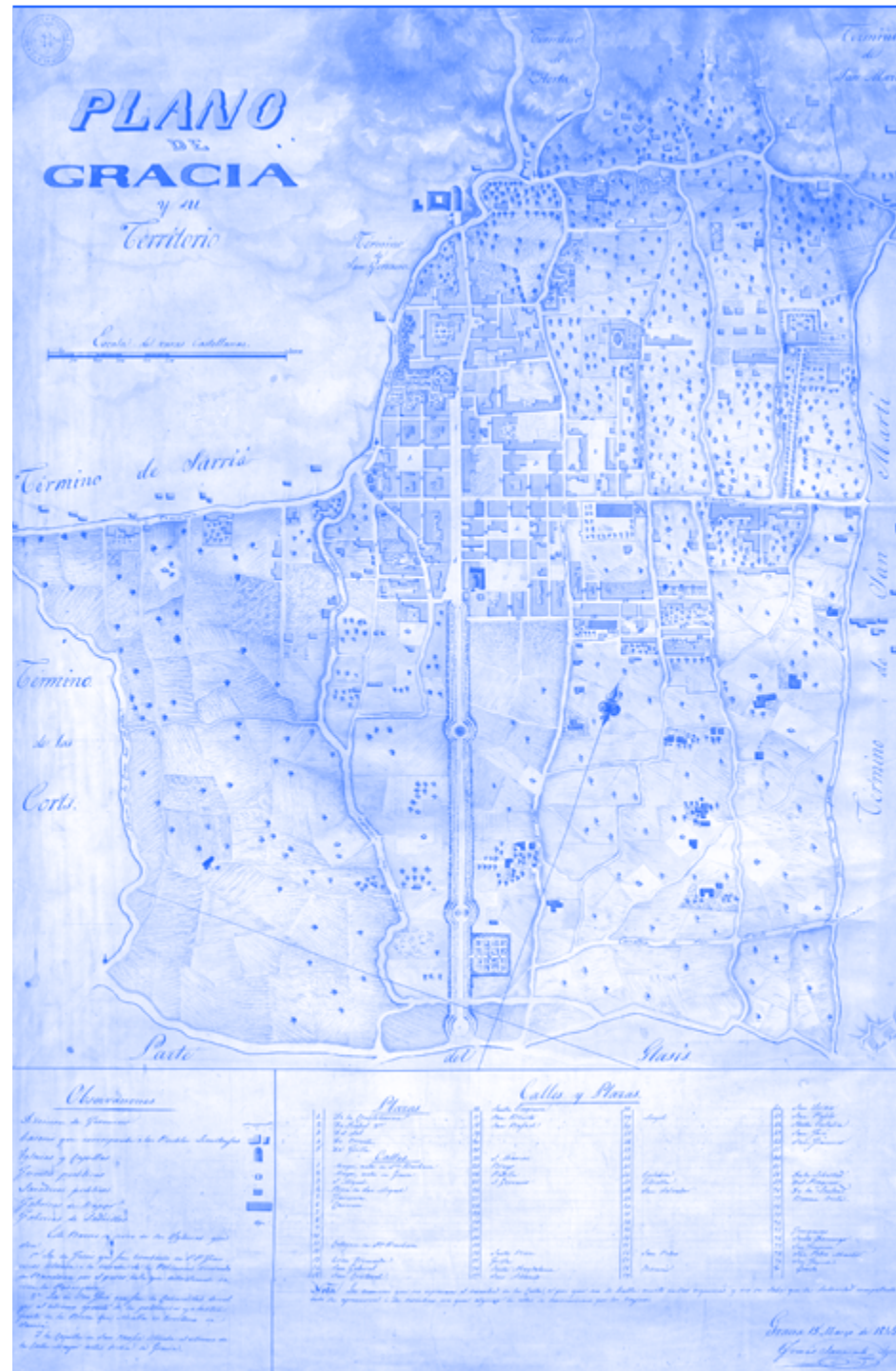
Gràcia va obtenir per primera vegada la seva independència com a vila l'any 1821, aprofitant la Constitució de Cadis de 1812, que permetia als pobles amb més de 1.000 habitants tenir ajuntament propi. En aquell moment, Gràcia comptava amb més de 2.600 habitants i va passar a ser un municipi independent. No obstant això, aquesta situació va durar poc: el 1823, amb la restauració de l'absolutisme a Espanya, es va perdre l'autonomia i el 1824 Gràcia va ser reincorporada a Barcelona. Aquesta pèrdua va generar malestar, ja que la vila va quedar desatesa en serveis bàsics com escoles, justícia i manteniment dels carrers, amb una dependència total de Barcelona, agreujada per la distància, el tancament de portes de la ciutat comtal i les dificultats de comunicació que en general en complicaven la gestió.

L'alcalde i diversos prohoms locals van reclamar la restitució del municipi, que va ser concedida pel rei el 1830, però les autoritats barcelonines s'hi van oposar fermament, fins a aconseguir bloquejar-ne l'aplicació i forçar que les autoritats graciencs renunciessin oficialment al dret de vila. Tot i això, el 1834, una nova petició signada per l'alcalde Josep Sampsó i els prohoms Vicenç Malla i Miquel Llavayol va intentar recuperar la independència. Aquestes figures van patir persecucions, empresonaments i exili per la seva lluita política, però no van desistir.

L'any 1835, amb Isabel II al tron, es va obtenir una nova aprovació reial per a la municipalitat de Gràcia, però l'oposició de Barcelona va impedir que es dugués a terme. Els graciencs van presentar diverses peticions a la Diputació Provincial, liderades de nou per **Sampsó, Malla i Llavayol**, però la manca de resposta i el bloqueig de Barcelona van paraitzar el procés durant anys. Deu anys més tard, el 1846, el capità general va ordenar reactivar l'expedient i va sol·licitar informes als ajuntaments del pla de Barcelona. Un altre cop, Barcelona es va mostrar belligerant respecte de la segregació, mentre que altres municipis com les Corts, Horta o Sant Gervasi només maldaren per garantir els límits territorials amb la nova vila.

A portada, imatges amb la planxa d'impremta del band de la declaració d'independència.

1850 — 2025

Plànol de Gràcia de 1845

El 1849, després de llargs anys de lluita, una assemblea de caps de família va votar gairebé per unanimitat la separació de Barcelona i va enviar una petició formal a la reina, ara amb nous líders locals com Pau Fatjó i Josep Balasch, futurs alcaldes de la vila. L'Ajuntament de Barcelona va mantenir el silenci, com a tàctica per evitar l'envit, però el governador provincial va exigir la tramitació de l'expedient. Finalment, el 28 de juny de 1850, un reial decret va reconèixer oficialment a Gràcia com a vila independent. Així, el 5 de juliol, el governador provincial va declarar la independència oficial i l'endemà, **6 de juliol, es va constituir el primer ajuntament gracienc**, amb la qual cosa es posava fi a un llarg procés de lluita i es reafirmava la capacitat de Gràcia per governar-se i gestionar el seu propi destí.

QUE NO QUEDIN EN L'OBLIT **ELS NOMS**

—Hoy debe tomar posesion el Ayuntamiento provisional de la nueva villa de Gracia. El Excmo. Sr. gobernador de la provincia ha nombrado para componerlo á las personas siguientes : — Alcalde, D. Pablo Fatjó. Tenientes de Alcalde, 1.º D. José Grimany. 2.º D. Miguel Rubira y Segué. 3.º D. Pedro Farriols. Regidores, D. José Prats y Tarrech. D. Francisco Amat. D. Miguel Rovira y Rosés. D. José Vidal. D. Joaquin Mas. D. Jaime Martí. D. Estéban Quintana. D. Gil Martí. D. José Balasch. D. José Olivé. D. Francisco Pascual. D. José Vivet. D. José Janot. D. Leopoldo Segué.

Una persona respetable de dicha villa, nos escribe con este motivo las siguientes líneas: «Ayer se cantó en la Iglesia de este barrio un *Te Deum* por haber sido declarado villa independiente de Barcelona; merced y prez también á los asiduos desvelos de la Junta que ha sabido conseguir el objeto de su cometido con un afán infatigable. Parece que esta bella población, cuyos saludables aires proporcionan tan repetidos ejemplos de extraordinaria longevidad, verá inaugurarse una nueva era de ventura á la sombra protectora de las dignas autoridades municipales ya electas que deben regirla. Nosotros abrigamos la confianza de que esta grandiosa parroquia, que tanto ha merecido las atenciones y escitado el celo apostólico de nuestro Excmo. é Ilmo. Prelado, particularmente en las fructuosas misiones que acaban de derramar el bálsamo consolador de nuestra Religión Santa, no desmerecerá tampoco las del gobierno, así como las ha dispensado en otros pueblos menos crecidos, otorgando cuantiosos recursos para levantar un templo céntrico y de vastas dimensiones para contener á sus numerosos feligreses.»

Diario de Barcelona, 6 de julio de 1850
Joan Canals i Cadán esdevingué alcalde després de dues renúncies.